

ZESTAW I

1. Rozpoznaj i podaj nazwę gatunkową przedstawionego na zdjęciu gatunku flory występującego na obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (zdjęcie nr 1).
2. Scharakteryzuj sposoby prowadzenia przez pracowników Parku ochrony czynnej siedlisk łąkowych.
3. Jeden z rezerwatów na obszarze TPK jest ostoją chronionych storczyków. Podaj jego nazwę i wymień przynajmniej dwa gatunki storczyków stwierdzonych w tym rezerwacie.

ODPOWIEDZI ZESTAW I

1. daglezja (jedlica) zielona

2.

- **koszenie łąk w celu ograniczeniu zarastania (ekspansji roślinności zielnej i krzewów),**
- **połączone z wywożeniem skoszonej masy.**

3.

- **„Łęg nad Sweliną”,**
- **kruszczyk szerokolistny, kukułka krwista, kukułka plamista, kukułka szerokolistna, kukułka Fuchsa, listera jajowata (kukułka=stoplamek).**

ZESTAW II

1. Rozpoznaj i podaj nazwę gatunkową przedstawionego na zdjęciu gatunku drzewa występującego na obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (zdjęcie nr 2).
2. Omów z punktu widzenia ochrony flory cel utworzenia rezerwatu przyrody „Źródlika w Dolinie Ewy”.
3. Scharakteryzuj występowanie i skład florystyczny żyznej buczyny niżowej (zwanej też pomorską).

ODPOWIEDZI ZESTAW II

1. dąb bezszypułkowy

2.

- **chroni naturalne źródłiskowe zbiorowiska roślinne, zwłaszcza łągowe, ziołoroślowe i szuwarowe, w tym rzadko spotykany na niżu szuwar manny gajowej,**
- **ponad 180 gatunków roślin naczyniowych, spośród których 2 podlegają ochronie częściowej (listera jajowata, wawrzynek wilczyłyko),**
- **liczne gatunki górsko-podgórskie, np.: przetacznik górski, tojeść gajowa, manna gajowa, niezapominajka leśna i kozłek bzoowy,**
- 10 gatunków roślin znajdujących się na liście ginących i zagrożonych roślin naczyniowych Pomorza Zachodniego i Wielkopolski: czerniec gronkowy, fiołek przedziwny, kostrzewa leśna, kozłek bzoowy, listera jajowata, manna gajowa, przetacznik górski, szczaw gajowy, wawrzynek wilczyłyko i wyka leśna.

3.

- **występuje na wierzchołkach wzniesień morenowych, fragmentarycznie na zboczach oraz dnach dolinek erozyjnych,**
- **drzewostan zbudowany głównie z buka pospolitego, warstwy krzewów brak lub uboga ograniczona do podrostów buka,**
- **główne gatunki flory: żywiec cebulkowy, kostrzewa leśna, perłówka jednokwiatowa,**
- inne gatunki flory: bluszcz pospolity, przylaszczka pospolita, turzyca palczasta, przytulia (marzanka) wonna, wiechlina gajowa, gajowiec żółty, fiołek leśny, konwalia majowa, nerecznica samcza, sałatnik leśny, trędownik bulwiasty,
- warstwa mszysta słabo rozwinięta

ZESTAW III

1. Rozpoznaj i podaj nazwę gatunkową przedstawionego na zdjęciu gatunku flory na obszarze podmokłych łąk i lasów w Trójmiejskim Parku Krajobrazowym (zdjęcie nr 3).
2. Wymień przynajmniej cztery gatunki drzew iglastych występujących w TPK i omów ich pochodzenie.
3. Scharakteryzuj występowanie i skład florystyczny kwaśnej buczyny niżowej.

ODPOWIEDZI ZESTAW III

1. **knieć błotna (kaczeniec – nazwa zwyczajowa)**
2.
  - **sosna zwyczajna – gatunek rodzimy**
  - **cis pospolity – gatunek rodzimy**
  - **świerk pospolity – gatunek rodzimy, ale naturalnie występuje w górach i w Polsce NE; sadzony przez leśników,**
  - **modrzew europejski – gatunek rodzimy, ale i występuje naturalnie na niżu, sadzony przez leśników,**
  - **jodła pospolita – gatunek rodzimy, ale naturalnie występuje w górach, sadzony przez leśników,**
  - **daglezja (jedlica) zielona – Ameryka N,**
  - **sosna amerykańska (wejmutka) – Ameryka N.**
3.
  - **występuje głównie na zboczach wzniesień morenowych,**
  - **drzewostan zbudowany głównie z buka pospolitego, warstwy krzewów brak lub uboga ograniczona do podrostów buka,**
  - **główne gatunki flory: kosmatka owłosiona, siódmaczek leśny, turzyca pigułkowata, widłak jałowcowaty**
  - **inne gatunki flory: konwalijka dwulistna, szczawik zajęczy, przetacznik leśny, śmiałek pogięty,**
  - **rożne postaci, np.:**
    - ✓ **postać typowa – skąpe runo trawiasto-mszyste, zalega gruba warstwa ściółki z liści bukowych;**
    - ✓ **postać nerecznicowa (paprociowa) – w runie występuje paproć – zachyłka trójkątna.**

ZESTAW IV

1. Rozpoznań i podaj nazwę rodzajową przedstawionego na zdjęciu gatunku flory, występującego między innymi w rezerwacie „Lewice” (zdjęcie nr 4).
2. Omów z punktu widzenia ochrony flory cel utworzenia rezerwatu przyrody „Zajęcze Wzgórze”.
3. Scharakteryzuj występowanie i skład florystyczny sosnowego boru bagiennego.

ODPOWIEDZI ZESTAW IV

1. mech torfowiec

2.

- **chroni starodrzew w zbiorowisku kwaśnej buczyny niżowej – wiek najstarszych sosen, dębów i buków sięga 200 lat, z przyrodniczego punktu widzenia jest to najcenniejsze stadium rozwoju buczyny, cechujące się największą bioróżnorodnością - tak zwana faza rozpadu drzewostanu**
- **dwa gatunki podlegające ochronie gatunkowej: jarząb szwedzki – ochrona ścisła, cis pospolity – ochrona częściowa.**
- **na szczególną uwagę zasługuje obecność jarzębu szwedzkiego, który umieszczony jest w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin**
- **stwierdzono 175 gatunków roślin naczyniowych, w tym 137 lokalnie rodzimych,**

3.

- **zbiorowisko leśne występujące na silnie wilgotnych obszarach (głównie torfowiskach wysokich),**
- **drzewostan zbudowany głównie z sosny zwyczajnej i brzozy omszonej,**
- **w warstwie runa występuje około metrowej wysokości krzewinka – bagno zwyczajne; poza tym w runie rośnie żurawina błotna i wełnianka pochwowata, a w warstwie mszystej – mchy torfowce.**

ZESTAW V

1. Rozpoznaj i podaj nazwę gatunkową przedstawionego na zdjęciu gatunku flory, występującego w lasach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (zdjęcie nr 5).
2. Omów z punktu widzenia ochrony flory cel utworzenia rezerwatu przyrody „Cisowa”.
3. Scharakteryzuj występowanie i skład florystyczny grądu gwiazdnicowego.

ODPOWIEDZI ZESTAW V

1. bluszcz pospolity

2.

- **chroni dobrze zachowane zbiorowiska roślinne: żyzną buczynę pomorską, przystrumykowy lęg jesionowo-olszowy i roślinność źródliskową,**
- **stwierdzono 217 gatunków roślin naczyniowych, w tym 3 gatunki podlegają ochronie częściowej: gnieźnik leśny, wawrzynek wilczelyko, wroniec widlasty,**
- **liczne gatunki roślin górsko-podgórskich: przetacznik górski, tojeść gajowa, manna gajowa, bniec czerwony,**
- 12 gatunków roślin znajdujących się na liście ginących i zagrożonych roślin naczyniowych Pomorza Zachodniego i Wielkopolski: czerniec gronkowy, gnieźnik leśny, kopytnik pospolity, kostrzewa leśna, kozłek dwupienny, manna gajowa, przetacznik górski, rzeżucha leśna, wawrzynek wilczelyko, wroniec widlasty, wyka leśna i żywiec cebulkowy.

3.

- **występuję na zboczach dolin,**
- **drzewostan zbudowany głównie z dęba szypułkowego, buka pospolitego, lipy drobnolistnej oraz graba pospolitego,**
- **dobrze wykształcona warstwa krzewów: leszczyna, trzmielina zwyczajna, wawrzynek wilczelyko, wiciokrzew suchodrzew,**
- **runo bardzo bogate w gatunki z udziałem gwiazdnicy wielkokwiatowej,**
- inne gatunki w runie: piżmaczek wiosenny, zawilce (np. gajowy), miodunka ćma,
- trzy typy grądu: wysoki (górne części zboczy dolin), typowy (środkowe części zboczy) oraz grąd niski (dolne fragmenty zboczy i dna dolin).

ZESTAW VI

1. Rozpoznań i podaj nazwę gatunkową przedstawionego na zdjęciu gatunku flory występującego w Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (zdjęcie nr 6).
2. Omów florę jezior lobeliowych i podaj nazwę rezerwatu na obszarze TPK, w którym jeziora tego typu podlegają ochronie prawnej.
3. Scharakteryzuj występowanie i skład florystyczny łągu jesionowo-olszowego.

ODPOWIEDZI ZESTAW VI

1. gwiazdnica wielkokwiatowa

2.

- W jeziorach lobeliowych na obszarze TPK występuje 5 gatunków flory wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin: poryblin jeziorny, poryblin kolczasty, lobelia jeziorna (stroiczka wodna), jeżogłówka pokrewna i wywłócznik skrętoległy,
- rezerwat nosi nazwę „Pełcznica”

3.

- występuję nad wolno płynącymi ciekami oraz na obszarach zabagnionych z wysiękami,
- drzewostan zbudowany głównie z olszy czarnej i jesionu wyniosłego,
- w warstwie krzewów: porzeczka czarna, kalina koralowa i trzmielina zwyczajna,
- aspekt wiosenny: zawilec gajowy, zawilec żółty, ziarnopłon wiosenny, złoć żółta, kokorycz wątła
- runo bardzo bogate w gatunki: bodziszek cuchnący, jasnota plamista, kuklik zwisły, kuklik pospolity, niecierpek pospolity, pokrzywa zwyczajna,
- na obszarach wysięków występuje rzeżucha gorzka i śledziennica skrętolistna.

ZESTAW VII

1. Rozpoznaj i podaj nazwę gatunkową przedstawionego na zdjęciu gatunku flory występującego w lasach bukowych Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (zdjęcie nr 7).
2. Omów z punktu widzenia ochrony flory cel utworzenia rezerwatu przyrody „Łęg nad Sweliną”.
3. Scharakteryzuj występowanie i skład florystyczny kwaśnej dąbrowy.

ODPOWIEDZI ZESTAW VII

1. marzanka wonna (przytulia wonna)

2.

- Chroni dobrze zachowane lasy łęgowe i grądowe oraz półnaturalne śródleśne łąki,
- dominuje powierzchniowo łęg jesionowo-olszowy zbudowany niemalże wyłącznie przez olchę czarną,
- mniejszą powierzchnię zajmuje grąd pomorski, o drzewostanie złożonym głównie z grabu pospolitego, dębu szypułkowego i olchy czarnej,
- łąki zajmują kilkanaście procent powierzchni rezerwatu
- stwierdzono tu ponad 205 gatunków roślin naczyniowych: 6 z nich podlega ochronie częściowej (kruszczyk szerokolistny, kukułka krwista, kukułka plamista, kukułka szerokolistna, listera jajowata, wawrzynek wilczełyko),
- niektóre obecne w rezerwacie gatunki wymienione są na liście ginących i zagrożonych roślin naczyniowych Pomorza Zachodniego, m.in. czerniec gronkowy, fiołek przedziwny, manna gajowa, olsza szara, szczaw gajowy i kukułka plamista.

3.

- las mieszany bukowo-dębowy (buk pospolity i dąb bezszypułkowy),
- obecna warstwa krzewów z udziałem jarzębiny i kruszyny,
- runo bogate z dominującą borówką czarną lub orlicą pospolitą (paproć),
- dobrze wykształcona warstwa mszysta,
- specyficzne gatunki: groszek skrzydłasty, kłosówka miękka, pszeniec zwyczajny, kilka gatunków jastrzębców.

ZESTAW VIII

1. Rozpoznaj i podaj nazwę gatunkową przedstawionego na zdjęciu gatunku flory występującego w lasach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (zdjęcie nr 8).
2. Omów z punktu widzenia ochrony flory cel utworzenia rezerwatu przyrody „Lewice”.
3. Wymień trzy gatunki roślin objęte monitoringiem na obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

ODPOWIEDZI ZESTAW VIII

1. dąbrówka piramidalna

2.

- **chroni dobrze zachowane torfowisko wysokie z roślinnością mszarną oraz otaczający bór bagienny i brzezinę bagienną,**
- **najcenniejszym elementem przyrodniczym rezerwatu są trzy zespoły roślinne w centralnej, bezleśnej części torfowiska - mszar dolinkowy, mszar przygiełkowy i wysokotorfowiskowy mszar kępowy,**
- **na terenie rezerwatu stwierdzono ponad 190 gatunków roślin naczyniowych,**
- **występują tu 3 gatunki roślin naczyniowych podlegających ochronie ścisłej (rosiczka długolistna, rosiczka okrągłolistna, wrzosiec bagienny) oraz 4 gatunki podlegające ochronie częściowej (bagno zwyczajne, bobrek trójlistkowy, widłak jałowcowaty, widłak goździsty),**
- **wartość przyrodniczą rezerwatu podkreśla obecność aż 15 gatunków roślin znajdujących się na liście ginących i zagrożonych roślin naczyniowych Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Są to: bagnica torfowa, bagno zwyczajne, bażyna czarna, dąbrówka piramidalna, kosmatka gajowa, modrzewnica zwyczajna, pływacz drobny, przygiełka biała, rosiczka długolistna, rosiczka okrągłolistna, sit sztywny, turzyca bagienna, widłak goździsty, widłak jałowcowaty i wrzosiec bagienny.**

3.

- **malina moroszka,**
- **kosaciec syberyjski,**
- **żebrowiec górski,**
- **wielosił błękitny.**